

Motion till riksdagen 2012/13:Fi203

av Ulla Andersson m.fl. (V)

Sparbankerna

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa egenkapitalbevis i den svenska sparbankslagen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag till finansiering av startkapital för bildande av nya sparbanker.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast ska göra en översyn av banklagstiftningen.

Inledning

Vänsterpartiet menar att det är viktigt att öka konkurrensen på bankmarknaden. Ökad bankkonkurrens förbättrar möjligheterna för inte minst småföretag och hushåll utanför de större städerna. De lokala sparbankerna utgör en viktig resurs för den regionala utvecklingen. Deras förankring i lokalsamhället gör att sparbankerna har goda kunskaper om det samhälle, de företag och de människor som finns och verkar där. Samtliga lokala banker är lokaliserade utanför de större tätorterna. Sparbankernas särprägel måste värnas.

Att sparbankerna inte har möjlighet att dela ut vinster till aktieägare, utan i stället måste fondera vinsterna, innebär ökad trygghet för bankkunderna. Delar av det fonderade överskottet får sedan enbart användas för samhällsnyttiga ändamål som utvecklar regionen och lokalsamhället i långsiktigt hållbar riktning.

Fel! Okänt namn på

Egenkapitalbevis

Egenkapital är ett instrument som har viss likhet med aktier. Huvudprincipen är att egenkapitalbevisens kapitalandel läggs under samma regelverk som institutionens övriga kapital så att utdelningar, gåvor till allmännyttiga ändamål samt avsättningar till sparbankens fond styrs av ett och samma regelverk. Skillnaden mot aktier ligger främst i äganderätten till bankens förmögenhet samt inflytandet i bankens organ.

Systemet med egenkapitalbevis kan vara värdefullt i såväl goda som dåliga tider. För att förebygga eller ta sig ur en kris kan ett kapitaltillskott via bevisen vara en avgörande faktor för att få en sparbank att överleva och fortsätta att vara en lokal utvecklingsmotor. I andra lägen kan bevisen bidra till en ökad kapitalmängd, vilket ger sparbanken större möjligheter att öka krediterna till de lokala kundgrupperna och därmed intäkterna.

Egenkapitalbevis är redan infört i Norge och har utfallit väl. Vänsterpartiet kan konstatera att den norska lagstiftningen leder till att ägare av egenkapitalbevis inte kan få en beslutande majoritet i banken och att den inte heller kan säljas. Man kan också säga att det kan vara ett skydd mot aktiebolagslagens avvisidor. Vänsterpartiet menar att Sverige, efter norsk modell, bör införa egenkapitalbevis i sparbankslagen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Startkapital

Det tar lång tid att bygga en bank och att grunda det kapital en stabil bank behöver. Det kan behövas möjligheter till statliga kreditgarantier eller uppstartslån i syfte att öka nyetableringen av sparbanker. Då skulle samtidigt sparbankernas roll och filosofi behöva preciseras, bl.a. att de inte får ägna sig åt det slag av riskfylld spekulation som de stora affärsbankerna gjort. Formerna för hur styrelseledamöter för sparbankerna utses kan också behöva ses över för att få en starkare styrning.

På så sätt skulle vi kunna bidra till att de nya sparbankerna ges goda förutsättningar att växa sig starka. I jämförelse med de krisinsatser som de stora affärsbankerna fått via statliga räddningspaket torde kreditgarantier eller uppstartslån till nya sparbanker både vara billigare och mindre riskabla. Regeringen bör återkomma med förslag till finansiering av startkapital för bildande av fler sparbanker. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Översyn av banklagstiftningen

De små sparbankerna verkar i flera avseenden under samma lagstiftning som de stora affärsbankerna. Basel II- och III-reglerna innebär i princip att samma

Fel! Okänt namn på

administrativa bördor i form av rapportering m.m. läggs på små lokala sparbanker som på de stora globala bankjättarna. Vi menar att denna ordning inte är rimlig och att den missgynnar små lokala sparbanker. För att åstadkomma konkurrensneutralitet mellan olika banker bör regeringen därför snarast göra en översyn av banklagstiftningen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 18 september 2012

Ulla Andersson (V)

Josefin Brink (V)

Christina Höj Larsen (V)

Jacob Johnson (V)

Rossana Dinamarca (V)

Wiwi-Anne Johansson (V)